

דרשת פרשת השבוע
מאת מו"ר הגה"צ המקובל

רבי **נסיים פרוץ** זצוק"ל

תומלל ונערך מתוך הקלטה של
שיחה שנמסרה במסגרת שיעור
בסידור הרשי"ש פי ניצבים תשע"א

פרשת ניצבים מלכויות זכרונות שופרות

תפיסה. כי אם המצלמות כבר צילמו והביאו את כל הראיות לשופט, כאשר על כל תמונה יש סעיפי אישום וסעיפי עונש, מה כבר אפשר לעשות? האדם יכול לדבר כמה שהוא רוצה, אולי יוותרו לו על משהו קטן. אבל אם אדם הולך לשופט לפני שהביאו לפניו את הראיות, ומודה ועוזב, ועושה איזה פשרה עם השופט, אז הפשרה קיימת.

הרמב"ם אומר שכאדם עושה תשובה הוא הופך לאדם אחר, הוא לא אותו אדם שהיה (הלכות תשובה ז' ד', "וכאלו לא הטא מעולם"). התשובה מעלימה אותו ופתאום כאילו הוא מת, ובא לנו פה אדם חדש שעליו לא נאמר כלום. לומדים מכך שיש יכולת גם לבטל את הדין, ולא רק למתק אותו. למתק פרושו שזה אותו אדם ואותו הדין, אבל מכיון שעשה תשובה אפילו קלה, אז ממתקים לו את הדין, כי כל תשובה מתקבלת. "דַרְשׁוּ ה', בְּהַמְצֵאוֹ. קְרָאֵהוּ, בְּהִיּוֹתוֹ קְרוֹב" (ישעיהו נ"ה ו'), הקב"ה כל כך רוצה בתשובה של האדם, שנאמר "כִּי, לֹא אֶל-לְחַפְּזֵי רִשְׁעֵי אֲנִי" (תהלים ה' ה'). הוא כ"כ רוצה להתפטר מהעוונות של בני האדם ולסובב את העולם מרעה לטובה, עד שהוא מקבל כל תשובה ולוקח כל תשובה בחשבון, בחשבון הכללי של כלל ישראל.

חוץ מהענין הגדול הזה שיום ראש השנה זה יום דין, וצריך האדם להתעורר לפני הדין ולמתק ולבטל את

"אתם ניצבים היום בלכם לפני ה' אלקיכם, ראשיכם שבטיכם, זקניכם ושמריכם, כל איש ישראל. טפכם נשיכם ונרדף אשר בקרב מחניף, מחטב עציף עד שאב מימף, לעברף בברית ה' אלקיך ובאלתו, אשר ה' אלקיך פרת עמך היום" (דברים כ"ט ט"ו). בפסוקים אלו יש רמז חזק מאוד לראש השנה. משמעות ראש השנה היא קודם כל – התייצבות, שנאמר "אלקים ניצב בעדת-אל, בקרב אלקים ישפט" (תהלים פ"ב א). "ניצבים" משמעותו דין, רמז חזק לענין הדין שניצב עלינו. המילה "היום" רומזת ליום שקובע את כל הימים, יום שכולל את כל הימים – זה ראש השנה, שנאמר "יְהִי הַיּוֹם, וַיָּבֵאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים" (איוב א' ו'), פרשי: אותו יום שהיה ראש השנה. היום בה"א הידיעה – זה ראש השנה.

אם אדם לא יתעורר לפני ראש השנה, מתי יתעורר? אם יתעורר רק לאחר שדנים אותו ויבכה ויצעק – יגידו לו, אדוני זה כבר נגמר. אי אפשר לשנות את גור הדין. אבל, אם אדם צועק ועושה תשובה ומשנה דרך ומתפלל לפני שדנים אותו, אז הדברים באים על אוזן קשבת, ויכולים להפוך את הדין, ויכולים לבנות משהו אחר.

לכן צריך אדם להתעורר ולעשות תשובה בהיותו בריא. כלומר, כל עוד לא דנו אותו, כל עוד לא סגרו עליו שום מנעולים, כל עוד לא תפסו אותו בשום

הדין, יש את ענין השופר. וגם לזה יש רמז חזק מאוד בפרשת השבוע – "פֶּן-יֵשׁ בְּכֶם שָׂרֵשׁ פְּרָה רֹאשׁ וְלַעֲנָה" (דברים כ"ט י"ז). דורשי רשומות היו אומרים ראשי תיבות שורש פורה ראש ולענה – אותיות שופ"ר.

אומר רבנו הרמח"ל ב"דרך חכמה" שענינו של השופר וסגולתו היא, שכשאנחנו תוקעים בו למטה, הקב"ה תוקע בו למעלה. כל מצווה, אם אדם עושה אותה לשם שמים – זוכה כביכול לעורר את הקב"ה שיעשה כנגדו את המצווה, ואז מתחברים המצווה שהאדם עושה והמצווה שהקב"ה עושה ו"חִבְרַתְּ אֶת-הָאֱהָל וְהָיָה אֶחָד" (שמות כ"ו י"א). ואז "וַיֵּשֶׁע ה' אֶל-הַקֶּלֶב וְאֶל-מִנְחָתוֹ" (בראשית ד' ד'), נהיה ש"ע נהורין. ככל שאדם מעמיק לעשות את המצווה בדקדוקיה ופרטיה ולשם שמים, הוא מתחבר עם הרצון העליון, ואז הקב"ה רוצה במעשיו ומשפיע את מלוא הסיוע, מלוא העומק של האור של הקב"ה, על מה שהאדם עשה.

אומר רבנו הרמח"ל, בוא תראה, כשחטא אדם הראשון, גרם לערב טוב ברע. אין לך דבר קטן או דבר גדול שלא מעורב טוב ברע. ולא עוד, אלא שבעולם הזה שלנו, הרע מתגבר. הטוב הוא כמו חררה שיכולה להזרק בכל מקום, אבל הרע פה בעולם הזה הוא החזק. כשעמדו אבותינו על הר סיני, הקב"ה תקע בשופר. עם ישראל תקעו בשופר, וקב"ה תקע כנגדם. השופר שהקב"ה תקע בו, קולות וברקים, הרחיק את הרע והפריד אותו מהטוב ובנה את הטוב לבד. הקב"ה הפריד בין ישראל לאומות העולם. המבדיל בין קודש לחול, בין אור לחושך בין ישראל לעמים. הטוב התחזק בעצמו, וכיוון שהוא לעצמו ואינו מעורב ברע, אז היתה לו את האפשרות לכפות את הרע ולהתגבר עליו. ואומר רבנו הרמח"ל, שמאז עד היום, כל התקיעות שאנחנו

תוקעים זה לחזק את התיקון שנעשה במעמד הר סיני. כלומר, לחזק את הטוב ולכפות את הרע. וכידוע ליודעי ח"ן שכל כוונות השופר הם בענין זה של חיזוק הטוב וכפית הרע.

עוד אומר רבנו הרמח"ל שלאיל של העקדה, שהיה במקום יצחק, היו שתי קרניים. במעמד הר סיני תקעו בשופר השמאלי, בקרן השמאלית. הקרן הימנית היא למשיח, תקע בשופר גדול. כשיבוא המשיח התקיעה תהיה יותר חזקה מהתקיעה של מעמד הר סיני ואז, "בְּלֶע הַמָּוֶת לְנֶצַח" (ישעיהו כ"ה ח'), זה לא יגרום להפריד את הטוב מהרע, אלא להפוך את הרע לטוב.

אמרו חז"ל "אמר רבה, אמר הקב"ה, אמרו לפני בר"ה מלכויות זכרונות ושופרות. מלכויות כדי שתמליכוני עליכם, זכרונות כדי שיבא לפני זכרוניכם לטובה, ובמה? בשופר" (ר"ה ל"ד ע"ב). יש פה קושיה עצומה. היה צריך לומר "מלכויות שתמליכוני עליכם, זכרונות כדי שיבא לפני זכרוניכם לטובה, שופרות כדי ש... וכו', ובמה? בשופר". מדוע? מכיון שיש שופר במלכויות ויש שופר בזכרונות ויש שופר בשופרות. אז לא מובן מה הענין.

אני לא יודע אם אני יכול לתרץ את הקושיה הזאת. קושיה עצומה, אבל ננסה למתק אותה. במלכויות, באמירה תליא מילתא, אמרו לפני מלכות. גם בזכרונות, באמירה תליא מילתא, השופר הוא רק מסייע. בשופר האמירה של הפסוקים היא רק בשביל השופר. לא האמירה של הפסוקים עושה את הפעולה, אלא השופר זה עיקר הפעולה. זה התירוץ הפשוט בלי להעמיק הרבה, אבל צריך באמת להעמיק בשאלה הזאת.

נוכיר עכשיו מה שהאר"י אומר, ורבנו הרמח"ל מסכם ומסביר, שבשופר יש שלוש כוונות.

מלכויות. הכוונה הראשונה היא המשכת המוחין. זה בגדר מלכויות. אתה ממליך את הקב"ה. מה למדנו עכשיו? (בשיעור המקדים בסידור הרש"ש, ר"ר) שהנרנח"י ובתוכם אור האין סוף נמשכים לכלים של ז"א, לכלים של נוק, ומשם לכל העולם, דומם צומח חי מדבר, ובפרט הנשמות של עם ישראל ואחריהם הכל, הגויים, כל העולם כולו מקבל מלכויות של הקב"ה.

זכרונות. כדי שיבא לפני זכרונכם לטובה. מה זה זכרונות? מיתוק הדינים. יש בשופר ענין שנקרא מיתוק הדין. המיתוק של הדין נעשה על ידי אבותינו הקדושים. התשר"ת זה אברהם, התש"ת זה יצחק, התר"ת זה יעקב, או, התקיעה זה אברהם, השברים זה יצחק והתרועה זה יעקב. כלומר אנחנו מזכירים את אבות העולם ואנחנו מתעוררים לעשות מה שהם עשו. אז עולה זכרוננו לטובה, כלומר, אנחנו ממתקים את הדין על ידי שאנחנו משווים את עצמנו לאבותינו, עושים תשובה. אז זה זכרונות.

שופרות. השופרות זה הכוונה השלישית שבשופר, שזה ערבוב השמן. מה זה ערבוב השמן? תחילה ניתן הקדמה קטנה. כל קול בשופר מורכב מיחידות שנקראות טורמיטין. במילה עצמה טורמיט יש כבר רמז. הגימטריא של המילה טורמיט עולה איזה שמות, ובזה יש כבר הרבה מיתוק (ראה פרי עין חיים, שער השופר פרק ג, ש"טורמיט" עולה גי' ג"פ אלקים עם ה' אותיות, והכולל, ר"ה). אבל חוץ מזה, כמו ששעה יש בה ששים דקות ובדקה יש ששים שניות, גם בקולות של השופר יש טורמיטין. והכוונה, שהתקיעה מחולקת לכוח קטן ביותר שהוא טו. האורך של התקיעה הוא תשעה טורמיטין מחוברים. והשברים הם תשעה טורמיטין המחולקים לשלושה קולות שאורך כל אחד מהם שלושה טורמיטין. את התקיעה והשברים הכי טוב לעשות בצורה פשוטה ללא עליות וירידות.

מכיון שהטורמיט הוא כוח בעלמא, הכי קצר שיכול להיות. זה מגיע עד כדי כך, שמי שיכול לתקוע את תרועה לא כ- טוטוטו, אלא כ- לולולו, זה יותר טוב. הרמח"ל מגדיר את התרועה כתקיעה עם עיכובים, כתקיעה משתלשלת. כשאתה תוקע טוטוטו אתה מפסיק ממש. רואים מדברי הרמח"ל שה- לולולו זה יותר מהודר.

יש כמה עדות שמאוד מדקדקים לתקוע לולולו. התימנים, והשאמים בסוריה. כמו שאצל התימנים יש שאמים ובלאדים, גם בסוריה יש דמשק וחלב. החלבים נקראים שאמים ודמשקאים נקראים בלאדים. יש להם שני מנהגים. אלה עושים לולולו ואלה עושים טוטוטו. בהודו, המנהגים שלהם, זה מהבן איש חי, זה חבורה של עשירים שיצאו מבבל, והלכו להסתחר בהודו ונשארו שם. מזה נוצרה הקהילה בבומביי. אז גם הבלים וההודים תוקעים לולולו. אבל מרוקאים תוקעים טוטוטו. זה מענין, התחלתי לחקור אולי בפס תוקעים לולולו. באמת יש הרבה שינויי מנהגים בין עיר לעיר. גם אשכנז עושים טוטוטו, אין מי שעושה לולולו. אלו ואלו דברי אלקים חיים, ואדם יוצא ידי חובה בשניהם. אני שומע גם את זה וגם את זה. למה לא? אם יש אחד שיוודע לתקוע לולולו, הנה יש לנו פה אחד שיוודע.

על כל פנים נחזור לענייננו, הענין של השופרות זה ערבוב השמן. איך הוא מתערבב? יש לנו שלושים קולות, תשר"ת שלושה פעמים, תש"ת שלושה פעמים, ותר"ת שלושה פעמים. התשר"ת זה ארבעה קולות. ארבע כפול שלוש זה שתים עשרה. התש"ת והתר"ת כל אחד תשע. סה"כ שמונה עשרה ועוד שתים עשרה של התשר"ת זה שלושים. בכל קול יש תשעה טורמיטין ביחד זה מאתים ושבעים טורמיטין גימטריא ר"ע. אנחנו לוקחים את יצר הרע, ותוקעים בצורה כזו, אנחנו מבטלים את הרע וזה נקרא ערבוב

השמן. אתה לוקח אותו, ועם השופר אתה מבטל אותו, כופה אותו. וכן על זה הדרך, כל המאה קולות כפול תשע זה תשע מאות, תת"ק. תת"ק זה שם שד"י מלא ושם אלוקים. לשדד כל מערכות הטבע והדינים. לכפות אותם.

וכן שלושים קולות של מיושב, ושל לחש של מוסף, ושל חזרה של מוסף, כל אחד זה ר"ע טורמיטין כנגד עבודה זרה, גילוי עריות, ושפיכות דמים. ועשר קולות שבקדיש תתקבל זה כנגד לשון הרע. רואים שהשופר זה ערבוב השמן.

עכשיו נבוא לפרש את הפסוק "פֶּן-יֵשׁ בְּכֶם שֹׁרֵשׁ פְּרָה רֹאשׁ וְלַעֲנָה" (דברים כ"ט י"ז). מי אין בו שורש פורה ראש ולענה? אדם שאין בו שורש פורה ראש ולענה לא קיים בעולם. הוא הולך לבית עולמו. שם יש צדיקים שלימים. פה, כל מי שעדיין חי בעולם הזה יש בו עוד איזה רע לבטל. לכפות אותו.

אז כל אחד בא לראש השנה עם שורש פורה ראש ולענה שלו. ומה עושים עם השופר? עם השופר מבטלים את כל שורשי הרע – התאוה והנאוה והכעס. עם השופר עוקרים את שורשי הרע שבנו. ואז במשך השנה נשאר רק לעקור את הענפים, את הספיחים, להתגבר עליהם. אבל עקירת שורשי הרע

של כל השנה זה בראש השנה, השופר עוקר את הרע מן השורש.

ורק את זה עושים? רק ערבוב השמן? מה העיקר? – מלכויות וזכרונות. בראש השנה אתה שותל בתוכך זכות אבות, זכרונות. ואתה שותל בתוכך מלכות שמים. בקיצור, שותל בתוכך את השנה החדשה, את החידוש של העולם. אתה בורא את עצמך מחדש. את הכוחות של הטוב, את מה שהקב"ה רוצה לחדש בעולמו, זה יורד ע"י התפילות והשופרות לתוך הגוף שלך, לתוך הנשמה שלך. אתה שותל בתוכך את כל הטובה, את כל כוחות הקדושה והטוב, ואז ממילא מתחדשת עלינו שנה טובה ומתוקה.

יהי רצון, ואני מאחל לכולם, שנזכה השנה לשנה טובה ומתוקה.

הערה: כידוע אין בכוחו של תמליל שיחה להעביר את כל המסרים החשובים שאפשר לקבל כאשר שומעים את השיחה עצמה. לכן מומלץ מאד להאזין לדברי קודשו של כ"ק מו"ר זיע"א ולשמוע את כל השיחה מתחילתה ועד סופה, דברים כהויתם. ואם נפלה שגיאה באיזה פרט בהקלדת ועריכת התמליל הנ"ל, ה' הטוב יכפר בעדנו.

רפאל רחמים

ישר כח לר' אליהו מכלוף הי"ו שתרים להוצאת עלון זה לעילוי נרנח"י של מו"ר אביו ר' דוד מכלוף בן מסעודה זצ"ל ומרת אימו זכיה בת מסעודה ז"ל. יהי רצון שזכותו של מו"ר זצוק"ל תעמוד ותגן עליו ועל אשתו ובניו ועל כל בני משפחתו ויכתבו ויחתמו לשנה טובה ומתוקה.

"קם רבי תניא על רגליו ואמר: עד השתא בוצינא קדישא מסתפל עלן. השתא לאו הוא עדן אלא לאשתך לא ביקריה" (אדרא זוטא קדישא דף רצ"ו ע"ב) חברים יקרים, כל המעוניין להשתתף במימון הוצאת העלון, לעשות למען הפצת תורתו של מו"ר זיע"א, לזיכוי הרבים, ושיהיו שפתותיו דובבות, יפנה לר"מ. ניתן גם להקדיש לעלוי נשמה, להצלחה, ולרפואה. יהי רצון שזכותו של מו"ר זצוק"ל תגן עליכם ועל כל ישראל.

ניתן לצפות בשיחה זו ולהוריד עלון זה מהאתר וכן לקבלו במייל. נא לפנות לרפאל רחמים:
rr4487@gmail.com | 054-481-4487 | sites.google.com/site/RabbiNissimPeretz